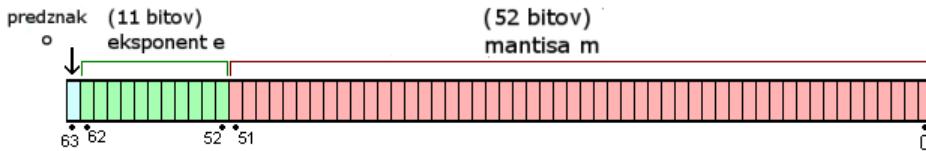

Poglavlje 1

Plavajoča vejica

Naloga 1.1 (Vaje) Pretvori število 7.721 v sistem $P(2, 6, -10, 10)$.

Slika 1.1: Plavajoča vejica

Če hočemo število x zapisati v sistemu $P(b, , t, L, U)$, iščemo zapis normalizirane oblike

$$\pm 1.c_1 \dots c_t \cdot b^e,$$

kjer je $L \leq e \leq U$. V primeru, ko število ni predstavljivo, uporabimo zaokrožanje. Naj bo $x = 1.c_1c_2 \dots c_tc_{t+1} \dots b^e$ v neskončnem decimalnem zapisu. Če je $c_{t+1} < b/2$ odrežemo števke od $(t+1)$ -ve naprej in je $\text{fl}(x) = \pm 1.c_1c_2 \dots c_t \cdot b^e$, če pa je $c_{t+1} \geq b/2$ zaokrožimo navzgor, $\text{fl}(x) = \pm (1.c_1c_2 \dots c_t + b^{-t}) \cdot b^e$.

Rešitev. Število najprej pretvorimo v dvojiški zapis. Najprej se lotimo celega dela.

$$\begin{aligned} 7 &= 3 * 2 + 1 \\ 3 &= 1 * 2 + 1 \\ 1 &= 0 * 2 + 1 \uparrow \end{aligned}$$

Preberemo navzgor in dobimo $7 = 111_{(2)}$. V naslednjem koraku pretvorimo še decimalni del v dvojiški zapis.

$$\begin{aligned} 0.721 * 2 &= 0.442 + 1 \downarrow \\ 0.442 * 2 &= 0.884 + 0 \\ 0.884 * 2 &= 0.768 + 1 \\ 0.768 * 2 &= 0.536 + 1 \\ 0.536 * 2 &= 0.072 + 1 \end{aligned}$$

Torej je

$$\text{fl}(7.721) = \text{fl}\left(111.10111_{(2)}\right) \stackrel{\text{zaokrožimo}}{\overbrace{\quad\quad\quad}} 111.1100.$$

Ker iščemo zapis normalizirane oblike, moramo število deliti/množiti z dva, dokler ne dobimo oblike $1.c_1c_2c_3c_4c_5c_6$. Torej $111.1100_{(2)} = 1.111100(2) * 2^3$. Mantisa je 0.111110, eksponent pa $3_{(2)} = 11$. ■

Naj bo x število in $fl(x)$ najbližje predstavljivo število. Velja

$$\text{fl}(x) = x(1 + \delta) \text{ in } |\delta| \leq u,$$

kjer je u osnovna zaokrožitvena napaka. Za predstavljivo število velja $\text{fl}(x) = x$.